

Informasjon i samsvar med kravene i kapitalkravsforskriftens del IX (Pilar 3)

31. desember 2014

INNHOLDSFORTEGNELSE

INFORMASJON I SAMSVAR MED KRAVENE I KAPITALKRAVSFORSKRIFTENS DEL IX (PILAR 3)		FEIL! BOKMERKE ER IKKE DEFINERT.
1.	Innledning og formål med dokumentet	2
2.	Konsolidering	2
2.1	Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv.....	2
3.	Kapitalkrav	2
3.1	Ansvarlig kapital og kapitalkrav	2
3.2	Bufferkrav.....	4
3.3	Uvektet kjernekapitalandel.....	4
4.	Kredittrisiko og motpartsrisiko	4
4.3	Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder	6
4.4	Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid	7
4.5	Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier.....	7
4.6	Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier	8
4.7	Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål	8
4.8	Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav	8
4.9	Motpartsrisiko knyttet til derivater	9
5.	Egenkapitalposisjoner.....	10
6.	Renterisiko	10
7.	Styring og kontroll av risiko	11
7.1	Bankens prosess for å styre samlet kapitalbehov (ICAAP):.....	11
7.2	Bankens retningslinjer og rutiner for styring og kontroll av risiko særskilt for hver risikotype, minimum for de risikoer som er omtalt i forskriften	12
7.3	Kredittrisiko	14
7.4	Likviditetsrisiko	16
7.5	Markedsrisiko.....	18
7.6	Organisering av risikostyringsfunksjonen.....	19
8.	Standardiserte skjemaer for offentliggjøring av opplysninger om ansvarlig kapital.....	20
8.1	Bankens fondsobligasjoner	20
8.2	Offentliggjøring av sammensetningen av ansvarlig kapital for perioden 2014–2017	22

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter kapitalkravsforskriftens del IX (pilar 3). Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2015 med mindre annet fremgår.

Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Dette innebærer at det brukes standardiserte myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. For beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Banken har ikke handelsportefølje og beregner derfor ikke kapitalkrav for markedsrisiko.

2. KONSOLIDERING

2.1 Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv

Tabellene gir en oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper eller felleskontrollert virksomhet, selskaper hvor investeringen er fratrukket i ansvarlig kapital og selskaper i konsernet som ikke er konsolidert og hvor investeringen ikke er fratrukket i ansvarlig kapital:

Selskaper som ikke er konsolidert og hvor investeringen heller ikke er fratrukket i ansvarlig kapital

Navn	Antall aksjer	Bokført verdi	Eierandel	Andel av stemmeret	Forretnings-konto	Type virksomhet
Ergan Eiendom AS	5.762	0	36	36	Fræna	Eiendom

3. KAPITALKRAV

3.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav

Tabellen nedenfor viser beregningsgrunnlag for kredittrisiko fordelt på de enkelte engasjementskategoriene slik disse er definert i kapitalkravsforskriften. I tillegg vises kapitalkrav for motpartsrisiko og operasjonell risiko og samlet beregningsgrunnlag

Spesifikasjon av ansvarlig kapital (tall i tusen NOK), minimumskrav til ansvarlig kapital (beløp i tusen kroner) og beregningsgrunnlag

Kapitaldekning

Sparebankens fond	247.638
Gavefond	-
Sum egenkapital	247.638
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-15.306
Sum ren kjernekapital	232.332

Fondsobligasjoner	59.222
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-23.257
Sum kjernekapital	268.297

Netto ansvarlig kapital	268.297
--------------------------------	----------------

Eksponeeringskategori (beregningsgrunnlag etter risikovekt)

Stater og sentralbanker	-
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	-
Offentlige foretak	-
Multilaterale utviklingsbanker	-
Internasjonale organisasjoner	-
Institusjoner	-
Foretak	221.736
Massemarkedsengasjementer	-
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	933.081
Forfalte engasjementer	2.499
Høyrisiko-engasjementer	-
Obligasjoner med fortrinnsrett	14.951
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	1.186
Andeler i verdipapirfond	36.797
Egenkapitalposisjoner	24.725
Øvrige engasjementer	167.196
CVA-tillegg	-
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	1.402.171
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	141.605
Sum beregningsgrunnlag	1.543.776

Kapitaldekning i %	17,38 %
Kjernekapitaldekning	17,38 %
Ren kjernekapitaldekning i %	15,05 %

3.2 Bufferkrav

Banken har per 31.12.2015 et kombinert kapitalbufferkrav på kr 100,3 millioner:

Buffertype	kjernekapital pr 31.12.2015 i tusen kr
Bevaringsbuffer	38.594
Systemrisikobuffer	46.313
Motsyklisk buffer	15.438
Kombinert bufferkrav	100.345

Banken har 232,2 millioner i ren kjernekapital tilgjengelig til å dekke det kombinerte kapitalbufferkravet.

3.3 Uvektet kjernekapitalandel

Uvektet kjernekapitalandel regnes ut fra beregnet kjernekapital med og uten overgangsordninger delt på engasjementsbeløp for balanseførte og ikke balanseførte poster i kapitaldekningsoppgaven, justert for konverteringsfaktorer (iht i CRR artikkel 429, nr 10.)

Uvektet kjernekapitalandel	
Uvektet kjernekapitalandel (Kapital som kvalifiserer som kjernekapital)	7,38 %
Uvektet kjernekapitalandel (Inkludert kjernekapital omfattet av overgangsregler)	8,89 %

4. KREDITTRISIKO OG MOTPARTSRISIKO

4.1 Definisjon misligholdte engasjement:

Et engasjement anses som misligholdt når låntaker ikke har betalt forfalt termin innen 90 dager etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt ikke er dekket innen 90 dager etter at rammekreditten ble overtrukket. Engasjementet blir gjennomgått individuelt og vurdert nedskrevet når objektive bevis for verdifall foreligger eller senest ved mislighold. Banken foretar fullstendige tapsvurderinger hvert kvartal.

4.2 Metode for beregning av nedskrivninger

Vurdering av nedskrivning

Alle låntakere som er klassifisert med høy risiko, blir vurdert for å se om det foreligger objektive bevis for verdifall. Ved vurdering av gruppevis nedskrivninger på utlån er disse delt inn i følgende grupper:

Låntakere med lav risiko

Låntakere med middels risiko

Låntakere med høy risiko

Utlån som er vurdert for nedskrivning individuelt, men hvor objektive bevis mangler, skal medtas i gruppevurderingen.

Objektive bevis for verdifall

Objektive bevis er tapshendelser som reduserer utlånets estimerte fremtidige kontantstrømmer. Reduksjonen i kontantstrømmene må kunne estimeres gjennom objektive bevis. Enkelt lån nedskrives for verdifall dersom det foreligger objektive bevis:

- Vesentlige finansielle problem hos debitor
- Betalingsmislighold eller andre vesentlige kontraktsbrudd
- Innvilget utsettelse med betaling eller ny kreditt til betaling av termin, avtalte endringer i rentesatsen eller i andre avtalevilkår som følge av finansielle problemer hos debitor
- Det anes som sannsynlig at debitor vil inngå gjeldsforhandling, annen finansiell restrukturering eller at debitors bo blir tatt under konkursbehandling

Grupper av utlån nedskrives for verdifall dersom det foreligger objektive bevis:

- Det skjer dramatiske markedsendringer i en risikoklasse der banken har grupper av utlån
- Det skjer vesentlige endringer i rammebetingelsene som utvilsomt får praktiske konsekvenser for en gruppe av lånekunder
- En gruppe av låntakere åpenbart ikke er i stand til å følge opp nødvendig fornyelser og investeringer
- En gruppe av låntakere utsettes for hendelser som gir varig og vesentlig reduksjon av betjeningsevnen (eks. hjørnesteinsbedrift med mange middelaldrende arbeidstakere går konkurs)

Beregning av tap

Tap på utlån beregnes som forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdi av estimerte fremtidige kontantstrømmer neddiskontert med effektiv rente. For utlån med flytende rente er diskonteringsrenten lik

den effektive renten på måletidspunktet. For utlån med fastrente er diskonteringsrenten lik opprinnelig effektiv rente.

Regnskapsføring

Nedskrivning for verdifall på utlån er resultatført som tap på utlån. Beregnede renter på utlån som tidligere er nedskrevet er resultatført som renteinntekter. Tilbakeføring av nedskrivning er resultatført som korrigerende tap.

4.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp etter individuelle nedskrivninger fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper, geografiske områder og typer av motparter (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Utlån og fordringer	Ubenyttede rammer	Garantier	Sum
Offentlig forvaltning	-	-	-	-
Lønnstakere o.l.	1.819.947	105.074	40.710	1.965.731
Utlandet	887	-	-	887
<i>Næringssektor fordelt:</i>				
Jordbruk, skogbruk, fiske	204.504	22.973	26.260	253.737
Industriproduksjon	24.874	11.861	1.972	38.707
Bygg og anlegg	63.366	5.038	17.808	86.213
Varehandel, hotell/restaurant	43.330	8.244	7.459	59.034
Transport, lagring	27.785	2.182	7.877	37.844
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	279.748	8.876	9.550	298.174
Sosial og privat tjenesteyting	26.885	4.646	1.711	33.242
				-
Sentralbank	58.844	-	-	58.844
Kredittinstitusjoner	157.505	-	-	157.505
Sum	2.707.675	168.895	113.347	2.989.918
Fræna Kommune	1.603.630	133.085	98.393	1.835.108
Møre og romsdal for øvrig	603.201	29.786	14.954	647.941
Landet for øvrig	499.957	6.024	-	505.981
Utlandet	887	-	-	887
Gjennomsnitt²	2.625.568	175.161	174.650	2.975.379

¹ Etter individuelle nedskrivninger

² Gjennomsnitt av inngående og utgående balanse siste år

4.4 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid

Matrisen viser beløp for ulike engasjementstyper fordelt på løpetid.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid (beløp i tusen kroner)

Engasjementstyper	Inntil 1 måned	1-3 måneder	3-12 måneder	1-5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Sum
Utlån og fordringer	347.256	23.838	97.908	602.833	1.485.108	150.732	2.707.675
Ubenyttede rammer	-	-	-	-	168.895	-	168.895
Garantier	-	-	-	-	113.347	-	113.347
Sum	347.256	23.838	97.908	602.833	1.767.350	150.732	2.989.917

¹ Etter individuelle nedskrivninger

4.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier

Matrisen viser misligholdte utlån og individuelle nedskrivninger på utlån samt avsetninger på garantier fordelt på typer av motparter og geografiske områder.

Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Misligholdte engasjementer	Engasjementer med nedskrivninger	Samlede nedskrivninger ¹	Resultatførte nedskrivninger ¹ siste år	Garantier med avsetning ²	Avsetninger på garantier
Offentlig forvaltning	-	-	-	-	-	-
Lønnstakere o.l.	1.788	5.568	2.517	1.034	-	-
Utlandet	-	-	423	17	-	-
<i>Næringssektor fordelt:</i>						
Jordbruk, skogbruk, fiske	-	-	-	-	-	-
Industriproduksjon	-	-	-	-	-	-
Bygg og anlegg	-	-	-	-	-	-
Varehandel, hotell/restaurant	-	12.190	3.797	-	-	-
Transport, lagring	-	-	-	-	-	-
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	-	26.963	17.000	4.000	-	-
Sosial og privat tjenesteyting	-	-	-	-	-	-
Sum	1.788	44.721	23.737	5.051	-	-
Fræna Kommune	1.775	34.154	19.245	-	-	-
Møre og romsdal for øvrig	13	8.686	2.877	-	-	-
Landet for øvrig	-	1.199	1.192	-	-	-
Utlandet	-	412	423	-	-	-

¹ Kun individuelle nedskrivninger

² Samlet garantibeløp der det er foretatt avsetning.

4.6 Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier

Endringer i nedskrivninger på individuell utlån og avsetninger på garantier siste år (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantier
Individuelle nedskrivninger på utlån		
Individuelle nedskrivninger 01.01.	18.717	-
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning	-31	-
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	3.000	-
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	2.559	-
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	-508	-
Individuelle nedskrivninger 31.12.	23.737	-
Endringer i nedskrivning på grupper av utlån siste år (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantier
Nedskrivninger på grupper av utlån		
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	7.000	-
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån	-3.000	-
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	4.000	-
Årets nedskrivninger og gjenvinning på tidligere års nedskrivninger (beløp i tusen krc)	Utlån	Garantier
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	5.020	-
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantier	-	-
Periodens endring i gruppeavsetninger	-3.000	-
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	31	-
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individuelle nedskrivninger	33	-
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-371	-
Periodens tapskostnader	1.713	-

4.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål

Banken har pr. rapporteringstidspunktet ingen engasjementer hvor ratingen påvirker kapitaldekningen.

4.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp før og etter at det er tatt hensyn til sikkerheter samt engasjementsbeløp som er fratrukket den ansvarlige kapitalen.

Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v ved fastsettelsen av kapitalkrav (beløp i tusen kroner)

Engasjementskategorier	Engasjementsbeløp før sikkerheter	Engasjementsbeløp etter sikkerheter	Fratrukket den ansvarlige kapitalen	Benyttede ratingbyråer	Andel sikret med pant ¹	Andel sikret med garantier ¹
Stater og sentralbanker	58.846	58.846				
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	-	-				
Offentlige foretak	-	-				
Multilaterale utviklingsbanker	-	-				
Internasjonale organisasjoner	-	-				
Institusjoner	-	-				
Foretak	294.318	289.098				
Massemarkedsengasjementer	-	-				
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	2.238.593	2.238.593			90 %	
Forfalte engasjementer	2.610	2.610			78 %	
Høyrisiko-engasjementer	-	-				
Obligasjoner med fortrinnsrett	149.513	149.513				
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	5.932	5.932				
Andeler i verdipapirfond	109.692	109.692				
Egenkapitalposisjoner	24.725	24.725	38.563			
Øvrige engasjementer	198.708	193.337				
Sum	3.082.937	3.072.346	38.563	-		

¹ Her tas kun hensyn til garantier og pant som har betydning for beregning av kapitalkrav. Andel regnet av engasjementsbeløp før sikkerheter.

Hovedtyper av pant som benyttes for kapitaldekningsformål er pant i bolig og fritidseiendom. Garantier har i liten grad betydning for kapitaldekningen. I noen tilfeller benyttes garantier fra banker eller regionale myndigheter. Banken benytter ikke kredittderivater.

Det tas ikke hensyn til motregningsadgang ved beregning av kapitalkrav. Verdivurdering av sikkerheter tar utgangspunkt i sikkerhetens markedsverdi. Banken har retningslinjer som definerer hvilke verdier av de ulike sikkerhetstyper banken legger til grunn for å vurdere sikkerhetsdekningen av et engasjement.

Verdivurdering av boligeiendommer oppdateres ved vesentlige endringer i markedet, ved opplåning og minst hvert tredje år.

Det tas hensyn til konsentrasjonsrisiko i bankens ICAAP, likevel slik at konsentrasjonsrisiko som følge av konsentrasjon av typer av sikkerheter ikke eksplisitt tilordnes kapitalbehov.

4.9 Motpartsrisiko knyttet til derivater

Banken har ingen derivatkontrakter.

5. EGENKAPITALPOSISJONER

Anleggsbeholdninger vurderes til lavest av kostpris og markedsverdi.

Matrisen under viser egenkapitalposisjoner fordelt etter om de holdes for gevinstformål eller strategisk formål. Matrisen viser også type verdipapir og bokført verdi, virkelig verdi, realisert gevinst/tap siste år og hvor mye av dette som er medregnet i hhv kjernekapital og tilleggskapital.

Egenkapitalposisjoner (beløp i tusen kroner)

Beløp i tusen kroner	Bokført verdi	Virkelig verdi	Realisert gevinst/ -tap i perioden	Urealisert gevinst/ -tap	Herav medregnet i kjernekapital ¹	Herav medregnet i tilleggskapital ¹
Aksjer og andeler – gevinstformål	-	-	-	-	-	-
- børsnoterte aksjer	-	-	-	-	-	-
- andre aksjer og andeler	-	-	-	-	-	-
Aksjer og andeler – strategisk formål	60.996	60.996	1	-	1	-
- børsnoterte aksjer	-	-	-	-	-	-
- andre aksjer og andeler	60.996	60.996	1	-	1	-

¹ "Herav" sikter til urealiserte gevinster/tap

6. RENTERISIKO

Bud Fræna og Hustad Sparebank har identifisert følgende kilder til renterisiko:

- Utlån til kunder/andre banker
- Rentebærende plasseringer i verdipapirer
- Innskudd fra kunder
- Rentebærende verdipapirgjeld
- Annen rentebærende gjeld

Renterisiko på utlån til kunder oppstår i tilknytning til både flytende og fastforrentede utlån. I henhold til finansavtaleloven (gjeldende kun for privatpersoner) har banken en varslingsfrist på 6 uker før eventuell renteøkning på utlån kan iverksettes. I risikomålingene betrakter banken derfor bankens utlån med flytende rente på samme måte som fastrentelån (6 ukers fastrente), men med en forholdvis lav durasjon. For utlån til andre banker vil renterisiko bare være knyttet til fastrenteutlån/-plasseringer..

Bankens plasseringer i rentebærende verdipapirer består hovedsakelig av papirer med flytende rente som reguleres kvartalsvis. Fra våre meglerforbindelser mottar vi månedlige kurs og renterisikooversikter som inngår i bankens styring av renterisiko.

Renterisiko knyttet til kundeinnskudd oppstår også i tilknytning til både flytende og fastforrentede avtaler. Når det gjelder kundeinnskudd er imidlertid varslingsfristen i finansavtaleloven på 8 uker, renterisikoen på innskudd med flytende rentevilkår er derfor noe høyere enn den tilsvarende risikoen på utlån. Renterisikoen knyttet til fastrenteinnskudd er noe høyere. Her operer banken med rentebindingsperioder fra 3–12 måneder. På grunn av den relativt korte bindingstiden og det begrensede omfanget har vi p.t. ikke benyttet renteswapper her.

All rentebærende verdipapirgjeld er lagt ut med flytende rente knyttet til 3 måneders Nibor og kvartalsvise rentejusteringer.

All annen rentebærende gjeld har også flytende rente knyttet til 3 måneders NIBOR og kvartalsvise rentejusteringer. I perioder hvor det inngår rentebærende gjeld med fast rente vurderes behovet for renteswapper i hvert enkelt tilfelle.

Renterisikoen styres etter vedtatte rammer og begrensninger (hovedsakelig basert på bankens forvaltningskapital) i hovedsakelig i markedspolicyen.

Renterisiko	Renterisiko i tusen kroner¹
Eiendeler	
Utlån til kunder med flytende rente	2.734
Utlån til kunder med rentebinding	0
Rentebærende verdipapirer	332
Øvrige rentebærende eiendeler	20
Gjeld	
Innskudd med rentebinding	-3.158
Andre innskudd	-25
Verdipapirgjeld	-804
Øvrig rentebærende gjeld	-175
Utenom balansen	
Renterisiko i derivater	-
Sum renterisiko	-1.075

¹ Renterisiko er beregnet som et anslag på verdiendring ved ett prosentpoengs økning i renten.

7. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

7.1 Bankens prosess for å styre samlet kapitalbehov (ICAAP):

Kapitalsituasjonen vurderes med hensyn til bankens risiko, og en analyse av denne. Sett i sammenheng med forventet finansiell utvikling, regulatoriske kapitalkrav og markedets forventning beslutter styret i banken minimumsmål for ren kjernekapital, kjernekapital og ansvarlig kapital.

Bankens strategi og tilhørende mål og rammer gitt i policydokumenter for risikoområdene danner grunnlag for bankens interne kapitalbehovsvurderinger i ICAAP, samtidig som disse kapitalbehovsvurderingene legger føringer for mulige strategier. Banken benytter maler utarbeidet av Eika Gruppen (Eika ViS) som utgangspunkt

for bankens risikostyring, herunder utarbeidelse av både grunnlaget for kapitalbehovsvurderingen og selve ICAAP-rapporten.

Ekstern revisor KPMG har gått igjennom beregninger og metodikk for kapitalbehovsvurderingene og selve rapporten, og har avgitt sin erklæring datert 20.6.2016.

Banken gjør en fullstendig kapitalbehovsvurdering minimum én gang per år. Denne prosessen ses i sammenheng med og påvirker bankens utarbeidelse av strategiske planer og budsjettprosess.

Bankens strategi og tilhørende mål og rammer gitt fra styret til adm. banksjef i policydokumenter for risikoområdene har betydning for kapitalbehovsvurderingene i dette dokumentet, samtidig som kapitalbehovsvurderingene legger føringer for strategier og risikopolicyer.

Alle prosessansvarlige/ledere i banken er involvert ved utarbeidelse av ICAAP. Disse involveres i utarbeidelse av risikoanalyse og vurdering av bankens internkontroll.

7.2 Bankens retningslinjer og rutiner for styring og kontroll av risiko særskilt for hver risikotype, minimum for de risikoer som er omtalt i forskriften

Styret i banken har vedtatt prinsipper for risiko- og kapitalstyring. Prinsippene danner et målbilde for risikostyringen i banken

Bud Fræna Hustad Sparebank sitt rammeverk for risikostyring og kontroll definerer risikovilje og prinsipper for styring av risiko og kapital som bygger på Basel III-regelverket. Banken er pålagt risikogjennomgang i henhold til kapitalkravsforskriften og internkontrollforskriften. Bankens resultatmål er en konkurransedyktig egenkapitalavkastning og resultatvekst. Risikostyringen skal bidra til at dette målet oppnås, både ved at forretningsmessige muligheter utnyttes, og at potensielt negative resultatutslag begrenses.

Det er utviklet rutiner og instruksjer i forbindelse med risikogjennomgangen som skal sikre at risikofaktorene håndteres på en tilfredsstillende måte. Det overvåkes periodisk at risikohåndteringen etterleveres og fungerer som forutsatt.

Banken er eksponert for følgende risikoer; kredittrisiko, likviditetsrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko, i tillegg til bankens overordnede forretningsrisiko (herunder strategisk- og omdømmerisiko). Risiko vurderes etter en skala med fire nivåer: lav, middels, høy og ikke klassifisert risiko.

Kreditrisiko er omhandlet i punkt 7.3, likviditetsrisiko i punkt 7.4, renterisiko i kapittel 6 og annen markedsrisiko i punkt 7.5. Bankens andre risikoområder:

Operasjonell risiko

Bankens operasjonelle risiko er risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser, samt juridisk risiko. Denne type risiko og tapskilder ligger i den løpende driften av konsernet. Konsernet har utarbeidet policyer, rutinebeskrivelser, fullmaktstrukturer, mv, og dette, sammen med veldefinerte og klare ansvarsforhold, er tiltak som reduserer den operasjonelle risikoen. Det er videre tegnet hensiktsmessige forsikringsordninger, samt utarbeidet relevante beredskapsplaner for å håndtere krisesituasjoner.

Strategisk risiko

Risiko for at banken ikke skal "overleve". Den fundamentale risiko for styret og toppledelsen. Risiko for at verdien av gjeld og eiendeler endres på grunn av faktorer i markedet. Dette fordrer en kontinuerlig vurdering av konkurransesituasjonen, bankens produkter og endringer i bankens rammevilkår.

Omdømmerisiko

Risiko for at banken påføres tap eller kostnader som følge av at bankens omdømme svekkes ved manglende kontrollrutiner. Bankens risikovurdering er i 2015 foretatt etter samme opplegg som foregående år. Innenfor alle bankens risikoområder er det foretatt en vurdering som har resultert i risikovekt etter en skala fra 1 til 5, hvor 1 betyr ubetydelig skade og 5 betyr svært alvorlig skade. Det er så foretatt en systematisk gjennomgang av alle bankens virksomhetsområder og definert de forskjellige typer risiko innenfor hvert område. Den enkelte type risiko er deretter tildelt risikograd i en skala fra 1 til 3, hvor 1 er liten, 2 er moderat og 3 er stor risikograd. Ved å multiplisere risikovekten med risikograden, er det beregnet en relativ risiko innenfor de forskjellige virksomhetsområder og typer risiko. Det er foretatt systematisk gjennomgang av alle tiltak som banken har iverksatt for å redusere risiko. Den relative risiko er også vurdert mot de interne rutiner og instruksjoner og det rammeverk som er etablert i bankens systemer. Vurderingen har resultert i restrisiko, som er den risiko banken har vurdert i forhold til iverksettelse av utvidede tiltak for å begrense risikoen ytterligere.

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko er risiko for uventede inntektssvingninger ut fra andre forhold enn kreditrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Banken har ikke inngått kontrakter for 2015 som ikke er opplyst i regnskapet.

7.3 Kredittrisiko

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risiko for tap som skyldes at kunder/motparter ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser overfor banken. Kredittrisiko vedrører alle fordringer på kunder/motparter, utlån, kreditter, garantier, uoppgjorte handler, samt ubenyttede kreditter. Kredittrisiko avhenger av blant annet fordringens størrelse, tid for forfall, sannsynlighet for mislighold og eventuelle sikkerhetets verdi. Kredittap kan også oppstå som følge av operasjonelle feil. Kredittrisiko er bankens vesentligste risiko og består hovedsakelig av utlån.

Som sikkerhet for bankens utlånsportefølje benyttes i hovedsak:

- pant i fast eiendom
- registrerbart løsøre, landbruksløsøre og driftstilbehør
- fordringer og varelager
- pant i bankinnskudd
- finansiell pant registrert i VPS, aksjer og obligasjoner
- kausjonister

Generelt kreves sikkerhet for alle typer lån, med unntak av lønnskotokreditt.

Maksimal kredittesponering

Maks kredittesponering består av utlån til kunder, ubenyttede trekkrettigheter samt garantier. Banken benytter sikkerheter for å redusere risiko avhengig av marked og type transaksjoner. Sikkerheter kan for eksempel være fysiske sikkerheter eller garantier. Fysisk sikkerhet skal som hovedregel være forsikret, og kan for eksempel være bygniger, boliger eller varelager. Ved vurdering av sikkerhetens verdi legges til grunn en forutsetning om fortsatt drift. Unntak fra dette gjelder i situasjoner hvor det er foretatt nedskrivninger.

Risikoklassifisering

Ved utgangen av 2015 er 99,9 % av lån og 100,0 % av garantier risikoklassifisert. Banken vektlegger risiko ved prising av utlånsengasjementer, noe som også fremgår av prislister. Det er derfor en klar sammenheng mellom risikoklasse og pris på lån: Lån med lav risiko har også tilsvarende lav rente.

Rekalibrering av risikoklassifiseringmodellen

Risikoklassifiseringsmodellene er validert i løpet av 2015. Resultatene av valideringen viste at både personmarked- og bedriftsmarkedsmodellene har svært god forklaringskraft. Samtidig fremkom det behov for å recalibrere modellene.

Rekalibreringen medførte at bedriftsmarkedsporteføljen fikk en strengere vurdering og derigjennom et skift mot høyere risikoklasser. For personmarkedsporteføljen var konsekvensen motsatt. Kundene blir vurdert noe mildere og det har resultert i et skift mot lavere risikoklasser.

Vi står sannsynligvis fremfor en makroøkonomisk nedgangskonjunktur. Det er forventninger om tøffere tider i norsk økonomi og derigjennom høyere mislighold og flere konkurser. Det er klare signaler fra Finanstilsynet og Finansdepartementet om at PD-modeller skal tilpasses ved forventninger om markante skift i de økonomiske utsiktene.

Rekalibreringen har hatt konsekvenser for hvordan porteføljene fordeler seg. Sammenlignet med situasjonen før recalibreringen vil dette kunne se ut som et skift i utlånsporteføljens risiko. Andel av brutto utlån i egen balanse med lav risiko er lavere ved utgangen av 2015 enn ved utgangen av 2014. 70,4 % av lånene er i risikoklasse lav risiko mot 74,4 % forrige år. Dette har sammenheng med en recalibrering av risikoklassifiseringsmodellen foretatt av Eika høsten 2015. Virkningen var en forskyving på bedriftsmarkedet fra lav til middels risiko. Summen av lav og middels risiko er tilnærmet uendret fra 2014 til 2015.

EBK

Alle lån i EBK ligger innenfor 60 % av forsvarlig verdigrunnlag, altså i godt sikrede boliglån. Restrisiko knyttet til lån formidlet til EBK er etter bankens vurdering begrenset. Banken har ikke overtatt noen misligholdte lån fra Eika Boligkreditt i 2015 eller frem til avleggelse av årsregnskapet for 2015.) Bankens utlån gjennom EBK gjelder i all vesentlighet nye lån eller refinansiering.

Siden lån formidlet til EBK utelukkende er godt sikrede lån, forventer banken lav misligholdssannsynlighet samt at volumet på lån som tas tilbake til egen balanse ikke vil være vesentlig for bankens likviditet. Forutsatt 1 % mislighold i porteføljen, vil dette utgjøre 7,4 mill. kroner.

Likviditetsrisikoen knyttet til lån formidlet til EBK er etter bankens vurdering begrenset.

Garantier

48,6 % av avgitte garantier ved årsskiftet er klassifisert med lav risiko og 98,0 % med lav eller moderat risiko. Ved forrige årsskifte var tallene henholdsvis 80,7 % og 87,4 %.

Garantiansvaret stilt overfor Eika Boligkreditt (EBK) er inntatt i volumene i den lave risikoklassen i privatmarkedet. Dette har i 2015 blitt betydelig redusert med bakgrunn i revidert avtale med endret garantimodell med EBK. Garantiansvaret ovenfor EBK er ytterligere omtalt i note 23.

Individuelle og gruppevise nedskrivninger

Individuelle nedskrivninger er basert på vurderinger av enkelt engasjement.

Bankens generelle anslag for forventet tapsnivå er basert på bokført tap de siste årene, låneporteføljens sektorfordeling, forventninger om utviklingen for norsk økonomi, påvirkning fra utlandet samt lokale markedsforhold. Tapsnivået i personmarkedet har vært stabilt lavt i mange år. Det forventes at rentenivået også i 2016 vil holde seg på et lavt nivå, noe som betyr at betalingsevnen fortsatt vil være god. Økt arbeidsledighet kan imidlertid føre til at privatøkonomien rammes, og det kan bli vanskelig å betjene lån for en tid.

Basert på vår generelle vurdering forventes fremtidige tap på næringslivsporteføljen å kunne øke noe i forhold til årets nivå. Vurderingen er basert på den generelle usikkerhet i norsk økonomi, og ikke spesifikke forhold i bankens portefølje. Størstedelen av tapene forventes å komme i høy og middels risikoklasse.

7.4 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at selskapet ikke klarer å innfri sine forpliktelser ved forfall uten at det oppstår store kostnader i form av dyr refinansiering eller behov for realisering av eiendeler. Bankens eksponering for likviditetsrisiko er hovedsakelig knyttet til finansiering i kapitalmarkedet og tap av innskudd.

Bankens policy for likviditetsrisiko fastsetter krav og rammer for styring av bankens likviditetsrisiko. Policyen revideres og vedtas av styret minst en gang i året.

Bankens likviditetsrisiko skal være lav. Dette innebærer at banken skal være forsvarlig og langsiktig finansiert – i hovedsak med innskudd. Banken skal også ha en likviditetsbuffer som sikrer tilgang på finansiering i krisesituasjoner.

STYRING AV LIKVIDITETSRISIKO

Innlånskilder

Banken benytter følgende ordinære innlånskilder:

- Innskudd
- Det norske verdipapirmarkedet
- Innlån fra andre banker
- Eika Boligkreditt for boliglån

I tillegg har banken en trekkrettighet mot DNB.

Banken har retningslinjer for innskuddsdekning, samt minimumsmål for innskuddsdekning.

Bankens innskuddsmasse styres med rammer for største enkeltinnskudd, 3 største innskudd, 10 største innskudd og 20 største innskudd.

Banken skal ha og har en spredt forfallsstruktur på innlånene.

Eika Boligkreditt (EBK) benyttes som finansieringskilde for boliglån. Styret har fastsatt en ramme for maksimal andel av samlede personmarkedslån som kan overføres til Eika Boligkreditt samt krav til minimum portefølje som skal være klargjort for overføring til EBK.

Organisering og rutiner

De daglige likviditetssvingningene følges opp gjennom overvåking av bankens posisjon i NICS og bruk av trekkrettigheten i DNB. Likviditetsprognoser utarbeides månedlig, og det rapporteres månedlig til bankens styre på status eksponering i forhold til fastsatte rammer.

Arbeidet med likviditetsstyringen er innrettet slik at man oppnår en tilfredsstillende intern kontroll. Det legges til rette for at risikokontrollfunksjonen kan gjennomføre en effektiv og god løpende kontroll av likviditetsstyringen.

Det foreligger rutiner som sørger for en tilfredsstillende arbeidsdeling, og som reduserer risikoen for feil til et akseptabelt nivå. Det går frem av rutinene og stillingsinstrukser hvem som har ansvaret for de ulike oppgavene, herunder:

- Langsiktig likviditetsstyring
- Kortsiktig likviditetsstyring
- Forvaltning av likviditetsbeholdningen

Risikomålingen gjøres gjennom:

- Oppfølging av likviditetssituasjonen i forhold til rammer vedtatt i likviditetspolicyen
- Stresstester
- Utarbeidelse av likviditetsprognoser basert på forventede fremtidige kontantstrømmer

Banken fører daglig oversikt over størrelsen på faktisk likviditetsbeholdning.

Banken rapporterer kvartalsvis til styret på rammene for likviditetsrisiko. Ved endringer i markedet som kan påvirke bankens likviditetssituasjon vesentlig, skal styret orienteres så snart som mulig. Det samme gjelder ved vesentlige brudd på rammer og retningslinjer.

Prognoseprosessen skal dekke bankens behov for styring av likviditeten på kort og lang sikt. Banken benytter følgende prinsipper for likviditetsprognostisering:

- Likviditetsprognosen utarbeides månedlig
- Likviditetsprognosen viser planlegging av innlån de kommende 12 måneder
- Likviditetsprognosen legges frem for styret månedlig sammen med månedsregnskapet

Banken har retningslinjer for minimums likviditetsbuffer, rammer for LCR og likviditetsindikatorene. Banken skal ha til enhver tid ha en LCR som tilfredsstillende kravet fra myndighetene, og styret har besluttet opptrappingsplan for LCR.

Banken har retningslinjer for stresstesting av likviditetsrisiko. Stresstesten skal vise om, og i så fall hvordan, banken oppfyller sine fremtidige forpliktelser gitt følgende tre stressscenarier:

- En generell krise
- En bankspesifikk krise
- En kombinasjon av generell krise og bankspesifikk krise

Banken gjennomfører stresstest minst årlig og oftere ved behov av likviditet og det er satt et minstekrav til overlevelsestid på 6 måneder uten ny ekstern finansiering i et stressscenario som er en kombinasjon av en generell krise og en bankspesifikk krise.

Beredskapsplan

Banken har retningslinjer for beredskapsplan for likviditetskriser som er vedtatt av styret. Planen inneholder konkrete tiltak som skal iverksettes i en krisesituasjon for banken, og mulig likviditetsinngang knyttet til tiltakene er beskrevet med kilde og beløp. Beredskapsplanen gjennomgås og testes minst en gang per år. Beredskapsplanen testes ved at beredskapsgruppen samlet gjennomgår om tiltakene er gjennomførbare og egnet, samt effektene av disse.

Banken har en beredskapsgruppe som skal håndtere likviditetskriser.

7.5 Annen markedsrisiko enn renterisiko

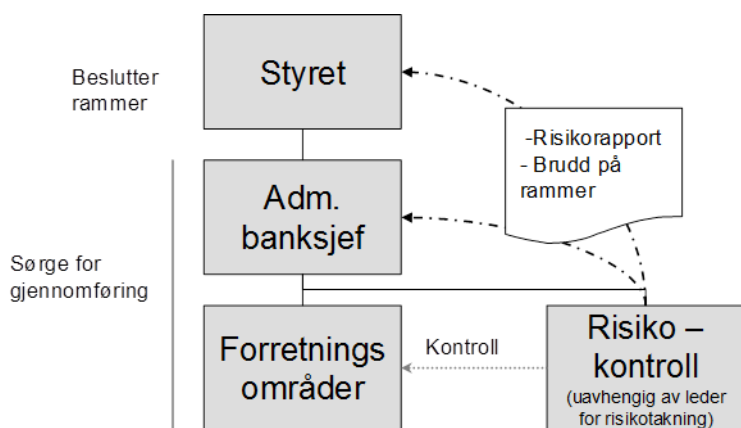
Bankens policy for markedsrisiko fastsetter rammer for tillatte instrumenter, renterisiko og valutarisiko. Disse er basert på vedtatt risikotoleranse og overordnet strategi for markedsområdet. Risikoen styres i tillegg gjennom etablerte rutiner og retningslinjer.

Bankens markedsrisiko skal være lav/moderat. Banken har små eller ingen rammer for investeringer med høy risiko. Store deler av rammen kan benyttes til plasseringer i OMF, kommunale, fylkeskommunale eller statspapirer. Det kan plasseres uten begrensning i korte norske statspapirer.

Det er etablert interne retningslinjer for obligasjoner, og i forhold til disse skal det vektlegges god spredning på utstedere, det er bestemt en maksimum eksponering pr. utsteder og det skal investeres i likvide obligasjoner. Obligasjonene er regulert i forhold til 3 mnd. NIBOR, og følgelig blir renterisikoen lav. Det skal videre kun investeres i obligasjoner med lav til middels kredittrisiko, med hovedvekt på de med lav risiko. Børsnoterte obligasjoner og sertifikater inkluderer ikke verdipapirer notert på ABM. Banken har outsourcet kapitalforvaltningen til Eika Kapitalforvaltning.

7.6 Organisering av risikostyringsfunksjonen

Risikostyringsfunksjonen er en uavhengig støttefunksjon for forretningsområdene og styret som skal sikre at alle vesentlige risikoer i banken er identifisert, vurdert målt og rapportert av de relevante organisatoriske enhetene. Funksjonen skal derfor sikre at banken videreutvikler og implementerer et helhetlig rammeverk for risikostyring og internkontroll som samsvarer med interne og eksterne krav. Bankens risikostyringsfunksjon er ivaretatt intern leder, som i tillegg er complianceansvarlig. Bankens benytter Eika Vis sine maler for systematisering av arbeidet. Risikokontrollfunksjonen underlagt adm. banksjef. Funksjonen har ansvar for å overvåke, identifisere og rapportere risiko i banken. Rapporteringen til styret er kvartalsvis og viser status på eksponering i forhold til rammer. Funksjonen har en forebyggende, rådgivende og kontrollerende rolle. Dersom det er brudd på styrevedtatte rammer skal funksjonen vurdere om det er behov for umiddelbar rapportering. Rapporteringen av brudd skal uansett følges av en årsaksforklaring og vurdering av eventuelle tiltak (jf. figur nedenfor).

8. STANDARDISERTE SKJEMAER FOR OFFENTLIGGJØRING AV OPPLYSNINGER OM ANSVARLIG KAPITAL

8.1 Bankens fondsobligasjoner

Pilar III
Bud Fræna og Hustad
Sparebank

Skjema for offentliggjøring av de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumenter			
1	Utsteder	Bud Fræna og Hustad Sparebank	Bud Fræna og Hustad Sparebank
2	Entydig identifikasjonskode (f.eks. CUSIP, ISIN eller Bloomborgs identifikasjonskode for rettede emisjoner)	NO0010383342	NO0010676273
3	Gjeldende lovgivning for instrumentet, Behandling etter kapitalregelverket	Forskrift om beregning av ansvarlig kapital. §20 2.ledd er gjeldene for obligasjonen	Forskrift om beregning av ansvarlig kapital. §20 2.ledd er gjeldene for obligasjonen
4	Regler som gjelder i overgangsperioden	Annen godkjent kjernekapital	Annen godkjent kjernekapital
5	Regler som gjelder etter overgangsperioden	Annen godkjent kjernekapital	Annen godkjent kjernekapital
6	Medregning på selskaps- eller (del)konsolidert nivå, selskaps- og (del)konsolidert nivå	Selskapsnivå	Selskapsnivå
7	Instrumenttype (typer skal spesifiseres for hver jurisdiksjon)	Fondsobligasjonskapital	Fondsobligasjonskapital
8	Beløp som inngår i ansvarlig kapital (i millioner NOK fra seneste rapporteringsdato)	24,5 mill	35 mill
9	Instrumentets nominelle verdi	35 mill	35 mill
9a	Emisjonskurs		100
9b	Innløsningskurs		100
10	Regnskapsmessig klassifisering	Gjeld – amortisert kost	Gjeld – amortisert kost
11	Opprinnelig utstedelsesdato	05.09.2007	15.05.2013
12	Evigvarende eller tidsbegrenset	Evigvarende	Evigvarende
13	Opprinnelig forfallsdato	Ingen forfallsdato	Ingen forfallsdato
14	Innløsningsrett for utsteder forutsatt samtykke fra Finanstilsynet	Ja	Ja
15	Dato for innløsningsrett, eventuell betinget innløsningsrett og innløsningsbeløp	05.09.2017	15.05.2018
16	Datoer for eventuell etterfølgende innløsningsrett	5 mars, 5 juni, 5 sept, 5 des	15 februar, 15 mai, 15 august, 15 nov
Renter/utbytte			
17	Fast eller flytende rente/utbytte	Flytende	Flytende
18	Rentesats og eventuell tilknyttet referanserente	3 M Nibor + 140 bp	3 M Nibor + 465 bp
19	Vilkår om at det ikke kan betales utbytte hvis det ikke er betalt rente på instrumentet («dividend stopper»)	Ja	Nei
20a	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til tidspunkt)	Delvis fleksibilitet	Full fleksibilitet
20b	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til beløp)	Pliktig	Full fleksibilitet
21	Vilkår om renteøkning eller annet incitament til innfrielse	Ja	Nei
22	Ikke-kumulativ eller kumulativ	Ja	Ja
Konvertering/nedskrivning			
23	Konvertibel eller ikke konvertibel	Nei	Ja
24	Hvis konvertibel, nivå(er) som utløser konvertering	N/A	Konvertering instruert av finanstilsynet eller annen kompetent offentlig myndighet ved alvorlige former for soliditetssvik
25	Hvis konvertibel, hel eller delvis	N/A	hel eller delvis
26	Hvis konvertibel, konverteringskurs	N/A	N/A
27	Hvis konvertibel, pliktig eller valgfri	N/A	Pliktig, valg for for utsteder
28	Hvis konvertibel, oppgi instrumenttypen det konverteres til	N/A	Annen godkjent kjernekapital
29	Hvis konvertibel, oppgi utsteder av instrumentene det konverteres til	N/A	Bud Fræna og Hustad Sparebank
30	Vilkår om nedskrivning	Ja	Ja
31	Hvis nedskrivning, nivå som utløser nedskrivning	Utstederes kapitaldekning under minstekrav	Nedskrivning instruert av finanstilsynet eller annen kompetent offentlig myndighet ved alvorlige former for soliditetssvik
32	Hvis nedskrivning, hel eller delvis	Hel eller delvis	Hel eller delvis
33	Hvis nedskrivning, med endelig virkning eller midlertidig	Midlertidig	Midlertidig
34	Hvis midlertidig nedskrivning, beskrivelse av oppskrivningsmekanismen	Utbetaling av avkastning på kjernekapital, hel/delvis innfrielse eller tilbakekjøp av ansvarlig kapital, oppskrivning av kjernekapital	Gjeldende regler for oppskrivning og rentebetaling
35	Prioritetsrekkefølge ved avvikling (oppgi instrumenttypen som har nærmeste bedre prioritet)	All annen gjeld	All annen gjeld
36	Vilkår som gjør at instrumentet ikke kan medregnes etter overgangsperioden	Ja	Nei
37	Hvis ja, spesifiser hvilke vilkår som ikke oppfyller nye krav	Tatt opp før desember 2011	N/A

Sett N/A hvis spørsmålet ikke er relevant.

8.2 Offentliggjøring av sammensetningen av ansvarlig kapital for perioden 2014–2017

Ren kjernekapital: Instrumenter og opptjent kapital		(A) Beløp på datoen for offentlig- gjøring	(B) Referanser til artikler i forordningen (CRR)	(C) Beløp omfattet av overgangs- regler
1	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond		26 (1), 27, 28 og 29	
	herav: instrumenttype 1			
	herav: instrumenttype 2			
	herav: instrumenttype 3			
2	Opptjent egenkapital i form av tidligere års tilbakeholdte resultater	228.482,00	26 (1) (c)	
3	Akkumulerte andre inntekter og kostnader og andre fond o.l.		26 (1) (d) og (e)	
3a	Avsetning for generell bankrisiko		26 (1) (f)	
4	Rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
	Statlige innskudd av ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser			
5	Minoritetsinteresser		84	
5a	Revidert delårsoverskudd fratrukket påregnelig skatt mv. og utbytte	19.156,00	26 (2)	
6	Ren kjernekapital før regulatoriske justeringer	247.638,00	Sum rad 1 t.o.m. 5a	

Ren kjernekapital: Regulatoriske justeringer				
7	Verdijusteringer som følge av kravene om		34 og 105	
8	Immaterielle eiendeler redusert med utsatt skatt (negativt beløp)		36 (1) (b) og 37	
9	Tomt felt i EØS			
10	Utsatt skattefordel som ikke skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c) og 38	
11	Verdiendringer på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring		33 (1) (a)	
12	Positive verdier av justert forventet tap etter kapitalkravsforskriften § 15–7 (tas inn som negativt beløp)		36 (1) (d), 40 og 159	
13	Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapiriserte eiendeler (negativt beløp)		32 (1)	
14	Gevinster eller tap på gjeld målt til virkelig verdi som skyldes endringer i egen kredittverdighet		33 (1) (b) og (c)	
15	Overfinansiering av pensjonsforpliktelser (negativt beløp)		36 (1) (e) og 41	
16	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egne rene kjernekapitalinstrumenter (negativt beløp)		36 (1) (f) og 42	
17	Beholdning av ren kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		36 (1) (g) og 44	
18	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	15.306,00	36 (1) (h), 43, 45, 46, 49 (2), 79, 469 (1) (a), 472 (10) og 478 (1)	

Pilar III
Bud Fræna og Hustad
Sparebank

19	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har vesentlige investeringer som samlet overstiger grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		36 (1) (i), 43, 45, 47, 48 (1) (b), 49 (1) til (3) og 79	
20	Tomt felt i EØS			
20a	Poster som alternativt kan få 1250 % risikovekt (negativt beløp),		36 (1) (k)	
20b	herav: kvalifiserte eiendeler i selskap utenfor finansiell sektor (negativt beløp)		36 (1) (k) (i) og 89 til 91	
20c	herav: verdipapiriseringsposisjoner (negativt beløp)		36 (1) (k) (ii), 243 (1) (b), 244 (1) (b) og 258	
20d	herav: motpartsrisiko for transaksjoner som ikke er avsluttet (negativt beløp)		36 (1) (k) (iii) og 379 (3)	
21	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller og som overstiger unntaksgrensen på 10 %, redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	
22	Beløp som overstiger unntaksgrensen på 17,65 % (negativt beløp)		48 (1)	
23	herav: direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering (negativt beløp)		36 (1) (i) og 48 (1) (b)	
24	Tomt felt i EØS			
25	herav: utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	
25a	Akkumulert underskudd i inneværende regnskapsår (negativt beløp)		36 (1) (a)	
25b	Påregnelig skatt relatert til rene kjernekapitalposter (negativt beløp)		36 (1) (l)	
26	Justeringer i ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum 26a og 26b	
26a	Overgangsbestemmelser for regulatoriske filtre relaterte til urealiserte gevinster og tap			
	herav: filter for urealisert tap 1			
	herav: filter for urealisert tap 2			
	herav: filter for urealisert gevinst 1 (negativt beløp)		468	
	herav: filter for urealisert gevinst 2 (negativt beløp)		468	
26b	Beløp som skal trekkes fra eller legges til ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag			
	herav: ...			
27	Overskytende fradrag i annen godkjent kjernekapital (negativt beløp)		36 (1) (j)	
28	Sum regulatoriske justeringer i ren kjernekapital	15.306,00	Sum rad 7 t.o.m. 20a, 21, 22, 25a, 25b, 26 og 27	
29	Ren kjernekapital	232.332,00	Rad 6 pluss rad 28 hvis beløpet i rad 28 er negativt, ellers minus	

Annen godkjent kjernekapital: Instrumenter			
30	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	34.722,00	51 og 52
31	herav: klassifisert som egenkapital etter gjeldende regnskapsstandard		
32	herav: klassifisert som gjeld etter gjeldende regnskapsstandard		
33	Fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser	24.500,00	486 (3) og (5)
	Statlige innskudd av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		
34	Fondsobligasjonskapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i annen godkjent kjernekapital		85 og 86
35	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		
36	Annen godkjent kjernekapital før regulatoriske justeringer	59.222,00	Sum rad 30, 33 og 34
Annen godkjent kjernekapital: Regulatoriske justeringer			
37	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen fondsobligasjonskapital (negativt beløp)		52 (1) (b), 56 (a) og 57
38	Beholdning av annen godkjent kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		56 (b) og 58
39	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-23.257,00	56 (c), 59, 60 og 79
40	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (d), 59 og 79
41	Justeringer i annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum rad 41a, 41b og 41c
41a	Frادrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
41b	Frادrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for tilleggskapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
41c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag		
	herav: filter for urealisert tap		
	herav: filter for urealisert gevinst (negativt beløp)		
	herav: ...		
42	Overskytende frادrag i tilleggskapital (negativt beløp)		56 (e)
43	Sum regulatoriske justeringer i annen godkjent kjernekapital	-23.257,00	Sum rad 37 t.o.m. 41 og rad 42
44	Annen godkjent kjernekapital	35.965,00	Rad 36 pluss rad 43. Gir frادrag fordi beløpet i rad 43 er negativt
45	Kjernekapital	268.297,00	Sum rad 29 og rad 44

Tilleggs kapital: instrumenter og avsetninger			
46	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond		62 og 63
47	Tilleggs kapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (4) og (5)
	Statlige innskudd av tilleggs kapital omfattet av overgangsbestemmelser		
48	Ansvarlig låne kapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i tilleggs kapitalen		87 og 88
49	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		
50	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62 (c) og (d)
51	Tilleggs kapital før regulatoriske justeringer	-	Sum rad 46 t.o.m. 48 og rad 50
Tilleggs kapital: Regulatoriske justeringer			
52	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen ansvarlig låne kapital (negativt beløp)		63 (b) (i), 66 (a) og 67
53	Beholdning av tilleggs kapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		66 (b) og 68
54	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig låne kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (c), 69, 70 og 79
54a	herav: nye beholdninger som ikke omfattes av overgangsbestemmelser		
54b	herav: beholdninger fra før 1. januar 2013 omfattet av overgangsbestemmelser		
55	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig låne kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (d), 69 og 79
56	Justeringer i tilleggs kapital som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		Sum rad 56a, 56b og 56c
56a	Frdrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for ren kjerne kapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
56b	Frdrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for annen godkjent kjerne kapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
56c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til tilleggs kapitalen som følge av overgangsbestemmelser for filtre og andre fradrag		468
	herav: filter for urealisert tap		
	herav: filter for urealisert gevinst		468
	herav:...		
57	Sum regulatoriske justeringer i tilleggs kapital	-	Sum rad 52 t.o.m. 54, rad 55 og 56
58	Tilleggs kapital	-	Rad 51 pluss rad 57 hvis beløpet i rad 57 er negativt, ellers minus
59	Ansvarlig kapital	268.297,00	Sum rad 45 og rad 58

59a	Økning i beregningsgrunnlaget som følge av overgangsbestemmelser		472 (10) (b)	
	herav: beløp som ikke er trukket fra ren kjernekapital		469 (1) (b)	
	herav: beløp som ikke er trukket fra annen godkjent kjernekapital			
	herav: beløp som ikke er trukket fra tilleggskapital			
60	Beregningsgrunnlag	1.543.777,00		
Kapitaldekning og buffere				
61	Ren kjernekapitaldekning	15,05 %	92 (2) (a)	
62	Kjernekapitaldekning	17,38 %	92 (2) (b)	
63	Kapitaldekning	17,38 %	92 (2) (c)	
64	Kombinert bufferkrav som prosent av beregningsgrunnlaget	11,00 %	CRD 128, 129, 130, 131 og 133	
65	herav: bevaringsbuffer	38.594,43		
66	herav: motsyklisk buffer	15.437,77		
67	herav: systemrisikobuffer	46.313,31		
67a	herav: buffer for andre systemviktige institusjoner (O-SII-buffere)		CRD 131	
68	Ren kjernekapital tilgjengelig for oppfyllelse av bufferkrav	15,05 %	CRD 128	
69	Ikke relevant etter EØS-regler			
70	Ikke relevant etter EØS-regler			
71	Ikke relevant etter EØS-regler			

Kapitaldekning og buffere				
72	Beholdninger av ansvarlig kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en ikke vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.	62.837,00	36 (1) (h), 45, 46, 472 (10), 56 (c), 59, 60, 66 (c), 69 og 70	
73	Beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (i), 45 og 48	
74	Tomt felt i EØS			
75	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes, som er under grensen på 10 %.		36 (1) (c), 38 og 48	
Grenser for medregning av avsetninger i tilleggskapitalen				
76	Generelle kredittrisikoreserver	-	62	
77	Grense for medregning av generelle kredittrisikoreserver i tilleggskapitalen		62	
78	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62	
79	Grense for medregning i tilleggskapitalen av overskytende regnskapsmessige nedskrivninger		62	
Kapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser				
80	Grense for medregning av rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		484 (3) og 486 (2) og (5)	
81	Overskytende ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	484 (3) og 486 (2) og (5)	
82	Grense for medregning av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)	
83	Overskytende fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)	
84	Grense for medregning av ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)	
85	Overskytende ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)	